

Webinaari: Mustan hiilen vaikutukset arktisen alueen lämpenemiseen (22.4. 2021)

Tilaisuuden avaus: presidentti Sauli Niinistö

Arvoisat kuulijat,

Keskitytte tässä tilaisuudessa arktisen alueen tärkeimpään kysymykseen, ilmaston lämpenemiseen.

Kuluneena vuonna koko maailman huomio on keskittynyt pandemian torjuntaan. Moni muu asia on sulkutilojen myötä pysähtynyt, mutta ilmastonmuutoksen eteneminen ei. Ilmastonmuutos lämmittää edelleen arktista aluetta nopeammin kuin mitään muuta aluetta maapallolla. Seuraukset ovat maailmanlaajuisia.

Maailmanlaajuisia on oltava myös vastausten. Emme ratkaise ilmastokriisiä ilman tiivistä kansainvälistä yhteistyötä, ilman jokaisen panosta. Glasgow'n ilmastokokouksessa tämän vuoden lopulla koko kansainvälisen yhteisön on kyettävä tähänastista parempaan. Kunnianhimoiset tavoitteet ovat hyvä alku, mutta vasta konkreettisilla tuloksilla on merkitystä.

Kun konkreettisia globaaleja tuloksia tavoitellaan, ei alueellisiakaan toimia pidä vähätellä. Arktisen alueen lämpeneminen on globaali vaara.

Suomen Arktisen neuvoston puheenjohtajuuskauden alkaessa neuvoston suuret jäsenmaat eivät olleet erityisen halukkaita pitämään ilmastonsuojelua esillä. Otimme ensin keskeiseksi näkemykseksi mustan hiilen torjunnan. Se oli riittävän konkreettinen tapa lähestyä sinänsä paljon suurempaa ongelmaa.

Mustan hiilen päästöthän vauhdittavat jään ja lumen sulamista välittömästi. Se puolestaan vaikuttaa välittömästi lämpötilan kohoamiseen. Muitakin myönteisiä seurauksia mustan hiilen torjunnasta on; terveydelle haitallisen nokipölyn ehkäiseminen ja energialaitosten teknologian uusiminen, joka on myös taloudellisesti järkevää.

Vaikuttaa voi. Esimerkiksi soihdutus, joka on öljyteollisuudessa yhä rutiininomainen toimintatapa. Sen lopettamiseksi on esimerkiksi Norjassa kehitetty teknologiaa.

Myös jokapäiväisellä käyttäytymisellä on merkitystä, vaikkapa vieläkin yleisellä olkien poltolla.

Mustan hiilen ongelma ei rajoitu pelkästään arktiseen alueeseen, vaan se näkyy esimerkiksi Himalajalla ja muilla vuoristoalueilla lumien sulamisena. Tämän ilmiön torjumisessa on kansainvälisiä yhteistyömallisuuksia.

Hyvät kuulijat,

Kun haluamme edetä kansainvälisessä yhteistyössä, näkökulmaerojen sijaan on hyödyllistä etsiä asioita, joissa voidaan päästä yhdessä eteenpäin. Se taas voi synnyttää jotain aivan uutta.

Mustan hiilen ongelmaa tulee jatkossakin pitää esillä sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Päästöjen vähentäminen ja ilmastonmuutoksen torjunta vaativat tuekseen kansainvälistä yhteistyötä, Arktisessa neuvostossa ja muualla. Pelkällä mustan hiilen torjunnalla emme ilmastokriisiä ratkaise. Mutta yhden tärkeän polun se voi avata.

Kiitän Suomen Arktista seuraa tärkeästä työstänne ja siitä, että nostatte keskusteluun ajankohtaisia aiheita, joilla on merkitystä arktisen alueen tulevaisuuden kannalta.

Toivotan mielenkiintoista ja ajatuksia herättävää tilaisuutta.